

השימוש ברשתות נגזר חרקים

**מונח: 'ברלינגר וצות המעבדה'
לאנטומולוגיה
תחנת הניסויים גילת**

במחצית השנייה של שנות השבעים הוחל, בחבל אשכול, בהקמת בתי-צמיחה לגידול עגבניות חורף. עם הזמן הלך והחמיר הנזק של מחלת וירוס צהבון האמיר של העגבניה (וצא"ע), המועברת בלעדית על-ידי כנימת עש הטבק (כע"ט), והפכה לגורם המגביל את הגידול. מכיון שצמח חולה בוצא"ע לא ניתן לרפא - הרי שהשיטה היחידה למנוע את הנזק היא מניעת אילוח הצמחים בוורוס, על-ידי מניעת מגע בין הכנימות לצמח לפרק-זמן הנחוץ לאילוח. המניעה נעשית, למשל, בעזרת קוטלי חרקים; אך לא נמצא תכשיר יעיל למטרה זו, המותר לשימוש בחקלאות אורגנית.

הצרכים המריצו עריכת סדרת תצפיות וניסויים למציאת אמצעי אחר למניעת הווירוס. תוצאתם הראשונה היתה -

שימוש ב"אגריל". זו יריעה לא-ארוגה, עדינה למדי לקריעה, שאותה פרשו בתוך בית-הזכוכית, על חוטי ההדליה ולאורך הדפנות עד לקרקע. עקב שינויים שחלו במבנים, בעיות אוורור ועוד, נבדקו ונוסו רשתות ארוגות שניתן היה להתקין מבחוץ, על פתחי האוורור של בית-הצמיחה.

עם פחיתת היעילות של תכשירי ההדברה הקונוונציונאליים - החלו כל המגדלים להשתמש ברשתות אלה. תפקיד הרשת הוא לחסום את חדירת הכנימות לתוך המבנה, והחסימה היא מכאנית. מכאן החשיבות המרובה הנודעת לגודל ולצורה של חורי הרשת, ולהתקנתה המדויקת באופן שלא יהיה שום פתח, ולו הקטן ביותר, שדרכו יוכלו הכנימות לחדור. בניסויי מעבדה נמצא כי רשת שמספר חוטי השתי שבה לפחות 54 חוטים לאינץ', מספר חוטי הערב הוא לפחות 25 חוטים לאינץ', עובי החוט לפחות 0.22 מ"מ, והיא ארוגה באופן

אחיד היינו שכל החורים בגודל אחיד - חוסמת יותר מ-90% מהכנימות. רשת כזאת, כשהיא מותקנת בצורה מדויקת - חוסמת במידה סבירה את הכנימות בבתי-צמיחה מסחריים.

אמנם, הרשת מפחיתה את האוורור בתוך המבנה, עלולה להעלות את החום ולהרבות לחות יחסית, ובכך לפגוע בגידול. יש למצוא פתרון פיסיקלי לבעיה זו - על-ידי שיפור האוורור.

הרשת תחסום פיסית גם חדירת כל חרק שממדי גופו גדולים מאלה של כע"ט (עשים, כנימות עלה, ציקדות למיניהן, פסילות ועוד). יחד עם זאת יש לזכור כי הרשתות פותחו למטרה מוגדרת מאוד: למנוע הפצת וצא"ע על-ידי כע"ט בעגבניות חורף (ספטמבר - מאי). לא בהכרח תתאים רשת זו לשימוש בגידולים אחרים, בעונה שונה, ולמניעת נזק שגורמים מזיקים אחרים. מכל מקום, בגידול עגבניות - הרשת הכרחית.